

Migdałki – co należy o nich wiedzieć?

Migdałki odpowiadają za ochronę organizmu przed wszelkimi patogenami. Pomagają utrzymać nasz organizm w zdrowiu, zatrzymując wirusy i bakterie, które wdychamy lub połykamy. Dlaczego czasami migdałki, zamiast nas bronić, przyczyniają się do powstania zmian zapalnych?

Migdałki są skupiskiem tkanki chłonnej i stanowią część układu odpornościowego. Jest to miejsce, w którym najczęściej dochodzi do pierwszego kontaktu drobnoustroju z naszym organizmem.

Jakie migdałki wyróżniamy?

„W obrębie górnych dróg oddechowych i pokarmowych wyróżniamy kilka skupisk. Istnieją ich cztery rodzaje, które razem nazywane są pierścieniem gardłowym Waldeyera, ponieważ tworzą okrąg wokół otworu gardła z ust i nosa. Posiadamy migdałki podniebienne, które są symetrycznie rozmieszczone po obu stronach gardła środkowego – można je zobaczyć, gdy otwieramy usta. Mamy migdałek gardłowy, tzw. trzeci migdałek, znajdujący się w nosowej części gardła. Wyróżniamy także migdałki trąbkowe, zlokalizowane symetrycznie w okolicach ujść gardłowych trąbki słuchowej, oraz migdałek językowy, który znajduje się na nasadzie języka. W skład pierścienia Waldeyera wchodzi również pasma boczne na bocznych ścianach gardła i grudki chłonne – są to drobne skupiska tkanki chłonnej na tylnej ścianie gardła” – wymienia dr n. med. Paweł Szwedowicz, otolaryngolog.

Dlaczego migdałki są usuwane?

Migdałki stoją na pierwszej linii frontu w walce z wirusami czy bakteriami. Gdy próbują zwalczać infekcje, powiększają się. Ich rola jest szczególnie ważna u dzieci. Jednak zdarzają się sytuacje, w których należy je usunąć. Powiększone migdałki mogą powodować trudności w oddychaniu lub połykaniu. Dzieci oddychają przez usta, mogą chrapać, a nawet mieć bezdech senny. **Wskazaniem do usunięcia migdałków jest fakt, że one same mogą przyczyniać się do nawracających infekcji dróg oddechowych oraz stanów zapalnych, np. gardła.**

„Migdałki to nie tylko miejsce, gdzie dochodzi do zwalczania zakażenia. Mogą one bowiem zostać skolonizowane przez bakterie, a to stanowi źródło nawracających i częstych stanów zapalnych. Wynika to głównie ze specyficznej budowy migdałków. Przykładowo w migdałkach podniebiennych znajdują się głębokie krypty, przez co zwiększa się powierzchnia błony śluzowej, gdzie dochodzi do kontaktu między antygenami drobnoustrojów a komórkami układu odpornościowego” – tłumaczy doktor Szwedowicz.

„Drugim wskazaniem do usunięcia migdałków jest ich przerost, który może powodować pogorszenie drożności dróg oddechowych. Znajdują się one w miejscu, gdzie krzyżują się drogi układu oddechowego i pokarmowego. Trzecią grupą przyczyn, dla których usuwa się migdałki, są zmiany nowotworowe” – dodaje doktor.

Migdałki nie pełnią także swojej funkcji przez całe nasze życie. Gdy dziecko dorasta, organizm rozwija inne metody walki z drobnoustrojami.

„Wraz z wiekiem czynność poszczególnych migdałków ulega stopniowemu «wygaszaniu», dlatego ich wycięcie nie wpływa na kształtowanie mechanizmów odpornościowych. W pierwszych dwóch latach życia najważniejszym migdałkiem jest migdałek gardłowy. Po ukończeniu drugiego roku życia jego funkcje przejmują migdałki podniebienne, a on sam zaczyna zanikać. Jeżeli jednak do tego nie dojdzie, często staje się on przyczyną stanów zapalnych gardła, zatok przynosowych czy ucha środkowego. W tym przypadku bez żadnych konsekwencji dla układu immunologicznego można usunąć migdałek gardłowy. Sam zabieg nie osłabia układu odpornościowego – wręcz przeciwnie, może zmniejszyć częstość występowania chorób u dzieci” – podsumowuje dr n. med. Paweł Szwedowicz.

Usunięcie trzeciego migdałka

Zabieg usunięcia migdałka gardłowego przeprowadzany jest metodą klasyczną lub endoskopową, a pacjentowi podawane jest znieczulenie ogólne.

„W przypadku zabiegu adenotomii endoskopowej chirurg wprowadza przez jamę nosową endoskop zakończony kamerą. Wyświetla ona w czasie rzeczywistym operowane miejsce. Dzięki temu cała procedura wykonywana jest pod kontrolą wzroku, co pozwala na precyzyjne usunięcie migdałka gardłowego bez uszkodzenia okolicznych struktur. Zaletą metody endoskopowej jest to, że możemy precyzyjnie zamknąć naczynia krwionośne, które są źródłem krwawień pooperacyjnych – w ten sposób minimalizujemy ryzyko wystąpienia najczęstszego powikłania usunięcia migdałków” – tłumaczy doktor.

Adenotomia endoskopowa przeprowadzana jest w warunkach oddziału chirurgii jednego dnia, co pozwala małemu pacjentowi (dziecku) w tym samym dniu po zabiegu wrócić do domu.

„Zabieg usunięcia migdałka gardłowego jest bezpieczny, ponieważ to jedna z najczęstszych procedur wykonywanych w laryngologii dziecięcej” – podsumowuje doktor.

Przeciwwskazania

Przeciwwskazaniami do przeprowadzenia zabiegu adenotomii są m.in. ostra infekcja dróg oddechowych, zaburzenia krzepnięcia czy wady anatomiczne, jak rozszczep podniebienia.

„Zawsze należy wziąć pod uwagę kwestie indywidualne. Jeżeli dziecko cierpi na bezdech senny i dochodzi do niedotlenienia organizmu, a dodatkowo ma rozszczepienie podniebienia, można wykonać zabieg częściowego usunięcia migdałka. Dzięki temu poprawiamy drożność dróg oddechowych, a z drugiej strony nie doprowadzamy do niewydolności podniebienia. Pacjenci z tym schorzeniem mają problem z przyjmowaniem płynów, który przedostaje się do jamy nosowej, a to z kolei może doprowadzać do powracających stanów zapalnych” – wyjaśnia dr Szwedowicz.

Ciekawostka: **Czy po usunięciu migdałka gardłowego można jeść lody?**

Dla dziecka jest to z pewnością najlepsze lekarstwo... 😊 Laryngolodzy zalecają ich spożycie kilka razy dziennie, ponieważ obkurczają naczynia krwionośne, a to przyczynia się do zmniejszenia bólu, ryzyka krwawienia pooperacyjnego i obrzęku tkanek miękkich gardła po zabiegu.

Informacje o ekspercie

dr n. med. Paweł Szwedowicz – otolaryngolog, Ordynator Oddziału Laryngologicznego w Szpitalu Optimum. Wykonuje pełen zakres leczenia chirurgicznego schorzeń górnych dróg oddechowych dorosłych i dzieci. Jest autorem i współautorem ponad 40 publikacji naukowych, członkiem Polskiego Towarzystwa Otorinolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi oraz The European Academy of Facial Plastic Surgery.

Informacje o Szpitalu Optimum

Szpital Optimum to nowoczesna placówka medyczna świadcząca usługi z zakresu laryngologii. Kompleksowo rozwiązujemy wszystkie problemy związane z górnymi drogami oddechowymi i narządami głowy i szyi. Nasz zespół tworzą również lekarze takich specjalności, jak: otolaryngologia, audiologia i foniatria, alergologia. Poza wiedzą i doświadczeniem naszego zespołu zapewniamy dostęp do najnowszych zdobyczy techniki medycznej oraz innowacyjnych metod diagnostyczno-terapeutycznych.

Szpital Optimum jest częścią Grupy LUX MED – lidera rynku prywatnych usług medycznych w Polsce.

Więcej informacji o Szpitalu Optimum można znaleźć na optimum.pl.